

Remiss av betänkandet Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag (SOU 2022:53)

Bakgrund

Malmö universitet har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss och vill anföra bilagda yttrande.

Beslut

Rektor beslutar att skicka in remiss av betänkandet Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag (SOU 2022:53)

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Kerstin Tham efter föredragning av dekan Anders Linde-Laursen. I beredningen av ärendet har föreståndare Anna-Lena Månsson och utbildningschef Anders Olsson deltagit. Närvarande vid beslutet finns i särskild förteckning.

Kerstin Tham

Rektor

Expedieras

DL-Mau-Beslut

Regeringskansliet

Remiss av betänkandet Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag (SOU 2022:53)

Malmö universitet delar utredningens bild att skolhuvudmän har olika kapacitet, resurser och prioriteringar vad gäller kompetensförsörjning och professionsutveckling till skolan och ser därför positivt på ett ökat statligt ansvar inom dessa områden i syfte att nå en ökad likvärdighet.

Det finns idag etablerade och välfungerande samverkansstrukturer mellan lärosäte och skolhuvudmän både vad gäller verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom lärarutbildning, professionsutveckling i form av uppdragsutbildning och praktknära utbildningsvetenskaplig forskning (ULF). Dessa strukturer har utvecklats över tid och ser olika ut vid respektive lärosäte. Ett statligt huvudmannaskap eller förstärkt statligt ansvar för skolan skulle kräva nya samverkansstrukturer mellan lärosäte och skolhuvudmän, vilket på sikt torde kunna underlätta samverkan. Malmö universitet bedömer dock att det även finns en risk för att förutsättningarna för samverkan försämras, åtminstone under en övergångsperiod då dessa etablerade strukturer behöver ersättas av andra.

Det är helt avgörande för lärarutbildningarna att det finns VFU-platser med god kvalitet att tillgå och att samverkan mellan lärosäten och huvudmän inom detta område sker med ömsesidigt ansvar. Malmö universitet instämmer i att högre krav bör ställas på huvudmän att medverka i samverkan om VFU och att en ändring av skollagen under alla omständigheter därför bör utredas eftersom det rör såväl kommunala/statliga som enskilda huvudmän.

Malmö universitet delar uppfattningen att olika huvudmannaskap för skola och förskola skulle kunna försvåra samarbetet med lärarutbildningen samtidigt som ett statligt huvudmannaskap eller en samlad systemansvarig myndighet skulle kunna underlätta samverkan i kompetensförsörjningsfrågor, då denna samverkan skulle involvera färre aktörer än i dag. Ett exempel rör delade tjänster vid inkludering av särskilt yrkesskickliga lärare från skolväsendet i utbildning till lärare som skrivs fram i 5 kap §2 i *Förordning om utbildning till lärare och förskollärare (SFS 2021:1335)*. En sådan lärare får idag en tidsbegränsad anställning i viss omfattning vid lärosätet vilket innebär att läraren i fråga behöver begära tjänstledigt, ha dubbla arbetsgivare, eventuellt gå ner i lön och få försämrade pensionsvillkor.

Malmö universitet instämmer med att det finns risk för att alla utmaningar när det gäller samverkan med lärosäten inte löses genom en förstärkt statlig samordning

inom skolområdet. Även inom en statlig organisation finns risk för att olika delar av verksamheten inte samarbetar optimalt. Detta kan försvåra samordning och samverkan med lärosäten.

I ett läge där statens styrning av skolan ökar, vill Malmö universitet poängtera vikten av lärosätenas autonomi både vad gäller utformningen av professionsutveckling för lärare och rektorer samt kompetensförsörjning och lärarutbildning. Det finns en tendens till ökad styrning av lärarutbildningen, exempelvis med krav på införande av nya examensmål. Formen för ökad statlig styrning av skolan är dock av underordnad betydelse så länge lärosätenas roll i förhållande till staten och skolhuvudmännen är tydlig.

Utredningen gör bedömningen att universitet och högskolor bör se till att ämnes- och yrkeslärarutbildningar förbereder alla studenter för att undervisa inom komvux. Malmö universitet vill påpeka att det redan ingår skrivningar om vuxnas lärande i examensmålen för nämnda utbildningar och att studenten ska visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som lärare i den verksamhet som utbildningen avser. Det är även rimligt att kompetensutvecklingsutbudet som en framtida skolmyndighet initierar innehåller insatser som är relevanta för lärare inom komvux.